

REFERAT Det Grønne Råd d. 20-02-2019

Mødedato Onsdag d. 20. februar 2019 kl. 15:30

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

1. Referat.....	3
-----------------	---

1. Referat

Sagsfremstilling

Tilstede:

Hans Jakob Clausen, Centrovic

René Lund Chetronoch, Danmarks Naturfredningsforening

Ian Heilmann, Dansk Botanisk Forening

Niels Andersen, Dansk Ornitologisk Forening Fyn

Christian Ahlefeldt, Dansk Skovforening

Ninna Larsen, Friluftsrådet

Anni Borup, Naturstyrelsen Fyn

Bo Egelund, NOAH

Lars Ellermann, Svendborg Sportsfiskerforening

Ib Jensen, Landbrugsrådgivning Syd

Bruno Hansen, formand Miljø- og Naturudvalget

Palle Fischer, Teknik- og Erhvervsudvalget

Fra administrationen:

Birgitte Kring Frederiksen, afdelingsleder Natur og Miljø

Arne Bruun, miljøtekniker Natur og Miljø

Charlotte Vesterlund, klima- og energikoordinator, Natur og Miljø

Dorit Fruergaard, biolog Natur og Miljø (referent)

Fraværende:

Torben Jensen, Danmarks Jægerforbund

Lars Hillerup Jørgensen, Naturvejlederforeningen

Torbjørn Tarp, Naturturisme I/S

Jørgen Erik Hansen, Plantning og Landskab

Søren Hansen, Svendborg Vandløbslaug

Lene Sanderhoff, Naturama

Christian H. Vesterager, Patriotisk Selskab

Esben Hedegaard, Svendborg Museum

Dagsorden for mødet:

1. Godkendelse af dagsorden.
2. Opfølgning på sidste møde den 19. november 2018.
3. Kort nyt.
4. Ny lov om kystbeskyttelse – ny myndighedsopgave for kommunerne. Birgitte Frederiksen orienterer.
5. Revision af klima- og energipolitik. Orientering og drøftelse v/ Charlotte Vesterlund.
6. Bæredygtighedsstrategi. Orientering om proces v/ Charlotte Vesterlund.

7. Eventuelt.

Ad1)

Bruno Hansen foreslog at bytte rundt på punkt 5 og 6. Dagsorden med denne ændring blev godkendt.

Ad 2)

Revision af Plan for Natur og Friluftsliv

Det Grønne Råd havde forslag til revision af planen i høring efter det sidste møde. Bruno Hansen orienterede om, at administrationen arbejder på en udvidelse af forslaget i forhold til friluftsliv, og at kommunens egne grønne arealer igen indarbejdes. Bruno Hansen ønskede desuden at give planen mere kant i forhold til natur og bæredygtighed samt FN's verdensmål. Det er vigtigt, at turisme og vækst sker bæredygtigt og i respekt for naturen.

Ninna Larsen og Niels Andersen efterlyste mere opmærksomhed omkring havområderne og flere indsatser her.

Lars Ellermann mindede om, at det kommende nationale lystfiskercenter i Assens også ville være til gavn for Svendborg.

Dorit Fruergaard nævnte, at kommunerne har ansvar for naturforvaltning på land, men ikke i havet. Og derfor har planen fokus på indsatser på landområderne, men rummer også indsatser i tilknytning til havet.

Samtykkeerklæringer

Kommunen har modtaget samtykkeerklæringer fra alle medlemmer med private mails. Kommunikationen sker fortsat gennem fælles mails og medlemmernes navne og mailadresser forbliver på kommunens hjemmeside.

Ad 3)

Besparelser i Naturstyrelsen

Anni Borup orienterede efter ønske fra Ninna Larsen om udmøntningen af besparelser i Naturstyrelsen på Fyn. Beslutningen om besparelser (20 mio. kr.) ligger tilbage i 2017. Der er nedlagt to skovdistrikter og på landsplan reduceret med 30 skovarbejdere ved frivillig fratræden. På Fyn er en medarbejder i flexjob fratrådt.

Som en mere ideologisk beslutning skal en del Naturstyrelsens opgaver endvidere udliciteres frem mod 2021. Det drejer sig om ca. 70 årsværk. Det skal ske som virksomhedsoverdragelse, hvor medarbejderne følger med opgaven. På Fyn udliciteres driftsopgaver svarende til ca. 1 årsværk. Det drejer sig om skovarbejde (skovning og plantning) samt slåning af græsarealer og stier. Selvom Naturstyrelsen har stor erfaring med udlicitering, forventede Anni Borup ikke nødvendigvis en besparelse herved, da der skal udarbejdes udbudsmateriale, gennemføres licitationsrunder og føres tilsyn med det udførte arbejde.

Borgerprojekter

Arne Bruun orienterede om kommunens nye tiltag med at inddrage borgerne i at gennemføre naturfremmende tiltag. Der er i år afsat 100.000,- kr. hertil ud af kommunens 'Naturpulje' på i alt 1 mio. kr. De øvrige midler er afsat til henholdsvis skovrejsning (650.000,- kr.) og til at gennemføre handlinger fra plan for Natur og Friluftsliv (250.000,- kr.).

Arne Bruun fortalte, at administrationen ofte er i kontakt med borgere, som spørger om råd til, hvordan de selv kan forbedre forholdene for naturen på deres egne arealer. Borgerne vil i løbet af foråret kunne søge kommunen om tilskud til at gennemføre naturforbedrende tiltag (noget fysisk blivende). Ordningen lanceres først i marts, og der vil være ansøgningsfrist den 1. maj. Kommunen er meget åben overfor, hvad der kan gives tilskud til. Haveprojekter vil dog være for små. Administrationen vil prioritere ansøgningerne ud fra 'mest biodiversitet for pengene' og ud fra, at de skal kunne understøtte plan for Natur og Friluftsliv. Tilskud vil blive betinget af vilkår, som sikrer en god naturudvikling.

Målgruppen er alle borgere. Lodsejerne skal dog altid være medansøgere/have givet samtykke. Der kan ikke søges på kommunale arealer.

Ib Jensen medgav, at mange lodsejere gerne vil gøre noget for naturen og nævnte, at der f.eks. er flere ansøgninger til de statslige ordninger om skovrejsning, end der er midler til.

Skovstrategi

Bruno Hansen orienterede om, at kommunen - med afsæt i drøftelserne og ekskursionen i Det Grønne Råd - har sat et arbejde i gang med udarbejdelse af en langsigtet skovstrategi.

Niels Andersen nævnte, at byrådet har besluttet at udpege et større areal til naturskov og tilbød at hjælpe med at udpege disse områder. Bruno Hansen takkede herfor.

Nyt vandrådsarbejde

Birgitte Kring Frederiksen orienterede om, at kommunerne inden 1. september 2019 igen skal nedsætte vandråd. Det forventes, at opgaven vil komme til at minde om opgaven i 2014, hvor der skulle doseres virkemidler i de vandløb, som krævede vandløbsrestaurering for at opnå målopfyldelse. Vi ved her ud over ikke så meget mere om opgaven endnu. Der vil skulle vælges en sekretariatskommune for vandrådet. Svendborg Kommune har været sekretariatskommune for de to foregående vandråd.

Ib Jensen havde været til møde i Miljøstyrelsen og kunne oplyse, at man heller ikke der ved ret meget om opgaven. Ib Jensen frygtede derfor meget korte tidsfrister for arbejdet også henset til det kommende valg. Ib Jensen, Christian Ahlefeldt og Niels Andersen var enige om, at arbejdet i vandrådet havde krævet meget tid (både for medlemmerne og i deres 'bagland') og de var ærgerlige over, hvor lidt staten havde brugt materialet.

Med hensyn til sekretariatsfunktionen anbefalede Christian Ahlefeldt en proces, som den Faaborg-Midtfyn Kommune havde ledet Naturrådets arbejde med.

Ad 4)

Birgitte Kring Frederiksen orienterede om kommunens nye opgave med kystbeskyttelse. Birgitte Kring Frederiksen sammenlignede formålsbestemmelserne i den tidligere og den nye kystbeskyttelseslov og gennemgik lempelser ved lovændringen – f.eks. skal en ansøger ikke længere kunne dokumentere, at et projekt har en effekt. Der er særlige regler for anlæg, der

beskytter flere ejendomme (kommunale fællesprojekter). Her er kommunen drivkraften og beslutter om et projekt skal fremmes. Kystdirektoratet skal bistå kommunerne med tekniske vurderinger. Det er en lang proces med høringer, afgørelse med inklusion (hensyn fra anden lovgivning varetages i samme afgørelse), bidragsfordeling, kystbeskyttelseslag mv. Kommunen skal offentliggøre en ansøgning på hjemmesiden ligesom afgørelsen også skal offentliggøres. Afgørelse kan påklages.

Der er fra statens side lagt op til en forenkling af sagsgangen med den nye lovgivning, hvor kommunen varetager alle interesser. Tidsmæssigt ser det umiddelbart ikke sådan ud, idet kommunerne på Fyn i 2018 og indtil nu tilsammen har brugt 2.600 timer på opgaven, hvor Kystdirektoratet oplyser at have brugt to årsværk på opgaven i hele landet. Der er to medarbejdere knyttet til opgaven i Svendborg Kommune. Svendborg Kommune har fået overdraget syv gamle sager fra Kystdirektoratet (fem anmeldelser og to ansøgninger). Kommunen har efterfølgende fået yderligere fire sager.

Birgitte Kring Frederiksen gennemgik afslutningsvis eksempler på kystbeskyttelsesforanstaltninger i forhold til erosion og i forhold til oversvømmelse samt multifunktionelle anlæg, der f.eks. kunne være 'Den blå Kant' ved havnen. Birgittes oplæg er vedlagt som bilag.

Bruno Hansen nævnte, at der er et politisk ønske om at udarbejde et administrationsgrundlag for Svendborg Kommune. Udvalget ønsker at have set nogle sager forinden. Ninna Larsen og René Lund Chetronoch bakkede op om et administrationsgrundlag.

Der blev spurgt ind til konkrete sager. Birgitte Kring Frederiksen henviste til kommunens medarbejder Henriette Mørk for oplysninger.

René Lund Chetronoch spurgte, hvordan kommunen ville håndtere tidligere ulovligheder, som nu vil være lovlige efter de nye regler. Birgitte Kring Frederiksen oplyste, at kommunen behandler sagerne efter gældende lovgivning.

Ninna Larsen spurgte ind til kommunens ansvar, når folk bygger for tæt på havet og derfor siden får problemer med oversvømmelse. Birgitte Kring Frederiksen oplyste, at det helt er folks eget ansvar, såfremt det ikke er reguleret i lokalplan eller lignende. Bruno Hansen nævnte, at kommunen har vedtaget en lokalplan for Rantzausminde, hvor der er fastlagt en grænse for byggeri ud mod vandet, og her gives der afslag til byggeri. Grænsen er dog fastsat ud fra landskabelige hensyn og nabohensyn og ikke oversvømmelse.

Ib Jensen anbefalede, at kommunen tænker adgang og rekreative muligheder ind i de større kystbeskyttelsesprojekter.

Ad 6)

Bruno Hansen indledte punktet med at fortælle, at byrådet har vedtaget den nye Planstrategi (Planstrategi'19) og samtidigt besluttet, at udarbejde en selvstændig bæredygtighedsstrategi indeholdende en Lokal Agenda 21 Strategi.

Charlotte Vesterlund fortalte herefter om bæredygtighedsstrategiens fokusemner (Lokal Agenda 21 og FN's verdensmål) og processen for udarbejdelsen. FN's 17 verdensmål (som handler om at løse mange af klodens største problemer inden 2030) blev vedtaget i 2015 og mange lande, kommuner og virksomheder arbejder med dem. Målene rummer en række

delmål og dækker bredt. Mange er rettet mod ulandene, men vi kan også bidrage. Byrådet har valgt at fokusere på syv af målene.

Strategien skal ifølge planloven være vedtaget inden udgangen af 2019. Den relativ korte tid kan komme til at betyde, at der i år ikke bliver så meget borgerinddragelse. Derfor arbejdes med en version 1.0, som kan udbygges næste år.

Staten har engageret eventbureauet Koncept Aarhus til at afholde arrangementer (Global Goals Tour) rundt om i Danmark for at fremme FN's verdensmål i de enkelte byer. Der bliver også holdt arrangementer i Svendborg, og kommunen kan blive inkluderet i nogle af arrangementerne. Charlotte Vesterlunds oplæg er vedlagt som bilag.

Ad 5)

Charlotte Vesterlund orienterede om arbejdet med at revidere kommunens Klima- og energipolitik. Miljø- og Naturudvalget har i bred enighed vedtaget nye mere ambitiøse målsætninger for omstilling til vedvarende energi: 100% omstilling til vedvarende energi i 2040 for kommunen som geografisk område, og 100% omstilling til vedvarende energi i 2030 for kommunen som virksomhed.

Charlotte Vesterlund gennemgik de sidste fem års udvikling af CO₂-udledningen. CO₂-udledningen er over årene i gennemsnit reduceret med 6 %. Faldet skyldes især øget mængde vindenergi, elektrificering og energioptimering af bygninger. René Lund Chetronoch bifaldt, at Svendborg Kommune har vedtaget at være Klima+ kommune i endnu 5 år (aftale med DN). Han var dog bekymret for, hvordan kommunen vil sikre målene, når kommunen f.eks. ikke vil lave en strategisk planlægning for vindmøller og solceller. Bruno Hansen fortalte, at flertallet i byrådet troede på, at kommunen vil få flere VE-anlæg ved at de enkelte lodsejere kan byde ind med områder, end hvis der bliver udpeget områder hertil. Niels Andersen så en udpegning som et samfundsmæssigt ansvar, og at det ville være bedre at udpege områder, som er valgt, fordi de er gode til vind. Ninna Larsen foreslog, at kommunerne gik sammen om fælles havvindmølleparker eventuelt i KL-regi. Ian Heilmann mente, at det er for dyrt med havvindmølleparker til at være realistisk. Christian Ahlefeldt ønskede et paradigmeskifte i kommunen til at ville have solceller. Solceller og vindenergi komplementerer hinanden – solen skinner mest, når det ikke blæser. Christian Ahlefeldt fortalte, at han kunne levere 350 ha med solceller, men at udfordringen er, at de arealer, der kunne anvendes, er udlagt som sårbart landskab og herregårdsmiljø. Bruno Hansen tilkendegav at ville se på dette. René Lund Chetronoch fandt, at bedre muligheder for lagring af vind- og solenergi er meget vigtig og fortalte om forsøg på Aarhus Universitet med lagring via kemiske processer – f.eks. produktion af metan.

Ib Jensen var utilfreds med, at landbruget normalt ikke får tilskrevet CO₂-gevinsten ved opsætning af vindmøller, solceller og biogas. Bruno Hansen fortalte, at der for tiden er en kraftig debat på Tåsinge om etablering af et biogasanlæg og tilkendegav, at man kan blive nødt til at tilsidesætte hensynet til få borgere for at opnå det fælles mål. Hans Jakob Clausen kunne tilslutte sig denne holdning.

Charlotte Vesterlund gennemgik herefter, hvad den reviderede politik skal bidrage til og understøtte. Der er gode muligheder i varmepumper. Forsyningsselskaberne forbereder ansøgninger på rigtig store varmepumper. Kommunen kan ikke investere i VE-anlæg, da

kommunen ikke må være el-producerende. Det skal lægges over i et selskab. Kommunen forsøger at 'skubbe på' udviklingen. Lars Ellermann anbefalede, at kommunen renoverer sine egne bygninger. Bruno Hansen fortalte, at kommunen har fokus herpå. Der er også et potentiale i at overgå til el-biler. Ib Jensen oplyste med henvisning til erfaringer fra Assens Kommune, at overgang til el-biler i kommunen vil kræve flere biler, da det kræver tid at lade op.

Indsatserne skal understøtte Energiplan Fyns rammeplan med udbygning af vindenergi og reservation af biomasse til biogas og til transportformål på langt sigt. Brugen af biomasse forventes at toppe omkring 2025. Energiplan Fyn er et fælles Fynsk samarbejde. De fynske kommuner undtaget Middelfart samt de største forsyningsselskaber, landbruget, SDU har i 2015-16 udviklet en plan for (anbefalinger), hvordan en langsigtet omstilling til en bæredygtig energiforsyning kan gennemføres i praksis. Sekretariatet ligger i Miljøforum Fyn.

Charlotte Vesterlund kom tilbage til den nye aftale om klimakommune Plus+ med DN. Kommunens ekstra indsatser udgøres fortsat af satsning på skovrejsning og energirenovering hos private boligejere. Kommunen har indgået et samarbejde med Vand og Affald samt Naturstyrelsen om skovrejsning. Charlotte Vesterlund gennemgik herefter de handlinger, som kommunen har fokus på pt. Ninna Larsen foreslog i forlængelse af arbejdet med flere Grønt flag skoler også at se på Grøn spire børnehaver og dagplejere.

Afslutningsvis viste Charlotte Vesterlund en tidsplan for revisionen af klima- og energipolitikken. Uanset denne tidsplan er medlemmerne altid velkommen til at komme med input til politikken.

Ian Heilmann spurgte, om en øget elektrificering ikke stiller krav til ledningsnettet og således vil indebære en stor udgift. Charlotte Vesterlund fortalte, at det ikke forventes at blive et problem. Dansk Energi har oplyst, at ledningsnettet vil blive udskiftet løbende og intelligent styring vil afhjælpe. Eksempelvis vil el-biler kunne fungere som en lagring/buffer. Svendborg Fjernvarme har f.eks. en stor 'elkedel', og når den kører, trækker den lige så meget strøm som hele Svendborg by bruger - uden at det giver problemer.

René Lund Chetronoch spurgte til konsekvenserne af den vedtagne besparelse på 100.000,- kr. på klima- og energiområdet. Det synes at være et forkert signal at spare her, når kommunen nu vil være ambitiøs. Bruno Hansen svarede, at besparelsen er udtryk for et bredt samarbejde i byrådet, og at det i denne forbindelse er prioriteret.

Ad 7)

Christian Ahlefeldt fortalte, at alle Hvidkildes skove er blevet PEFC certificerede, og at 211 ha skov er blevet godkendt til ekstensiv drift (uden sprøjtning og gødskning og uden renafdrift).